

Alkotmánybíróság
részére

Budapest
Pf. 773.
1535

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/04557-0/2021	
Érkezett: 2021 DEC 02.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 3 db	

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDACTED]

[REDACTED] – a továbbiakban: **Indítványozó** - az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: **Abtv.**) 26. § (2) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a munkahelyek koronavírus elleni védelméről szóló 598/2021. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet 1.), illetve a koronavírus elleni védőoltásnak az ügyészségi alkalmazottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 638/2021. (XI.18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet 2.) (a két rendelet együttesen a továbbiakban: Rendeletek) alaptörvény-ellenességét megállapítani, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdésének megfelelően megsemmisíteni szíveskedjen.

Figyelemmel arra, hogy a Rendeletek rendelkezései a közvetlen hatályosulásuk folytán sértik az Alaptörvényt

- I. cikk (1)-(3) bekezdéseiben foglalt sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető emberi jogainkat, mivel a Rendelet aránytalanul és szükségtelenül, és az alapvető jogaink lényeges tartalmának tiszteletben tartását mellőzve korlátoz;
- II. cikk szerinti emberi méltósághoz és önrendelkezéshez való jogunkat;
- III. cikk (2) bekezdését, amely szerint csak tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulással lehet orvosi vagy tudományos kísérletet végezni;
- XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmát;
- XVII. cikk (3) bekezdése szerinti egészséges, biztonságos és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jogunkat;
- C) cikkében foglalt hatalommegosztás elvét,
- 29. cikk (1) bekezdését, amely szerint a legfőbb ügyész és az ügyészség független, továbbá a (7) bekezdését, amely szerint ügyészség szervezetének és működésének, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásának részletes szabályait, valamint javadalmazásukat sarkalatos törvény határozza meg.

Az alapjogsérelem a Rendeletek hatályba lépésétől a jelen panasz benyújtásának napjáig a Rendeletek rendelkezéseinek közvetlen hatályosulása folytán folyamatosan fennáll.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat terjesztem elő:

I.

I.1. A) A RENDELET 1. TÉNYÁLLÁSA

A Kormány 2020. november 4. napjától kezdődő hatállyal 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendeletével a SARS-CoV-2 koronavírus járványra tekintettel Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: **Kat.**) 51/A. §-ára, a 6. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírusvilágjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva **Rendeletet** alkotott, amely **2021. november 1. napján lépett hatályba**. A Rendelet által a munkáltatók felhatalmazást kaptak arra, hogy előírják a koronavírus elleni védőoltás (a továbbiakban: védőoltás) felvételét a munkavégzés feltételeként foglalkoztatottjaik számára, továbbá a Rendelet 1. – **2021. november 9. napján hatályba lépett módosítása** – előírja, hogy a védőoltásnak a munkavégzés feltételeként történő elrendelésével kapcsolatos szabályokat a Kormány (...) a legfőbb ügyész kezdeményezése esetén külön rendeletben állapítja meg.

B) A RENDELET 2. TÉNYÁLLÁSA, ÉS KÖZVETLEN HATÁLYOSULÁSA

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: **Kat.**) 51/A. §-ára, az 5. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírusvilágjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva **Rendelet 2.-t** alkotott, amely – az 5. § **kivételével** – **2021. december 1. napján lépett hatályba**. Az 5. § **2021. december 15-én lép hatályba**, mellyel az ügyészségi alkalmazottak számára kötelező védőoltást írt elő.

Határidők:

Az az ügyészségi alkalmazott, aki e rendelet hatálybalépése előtt nem vette fel a SARS-CoV-2 koronavírus elleni védőoltást, egydózisú oltóanyag esetén a védőoltást, kétdózisú

oltóanyag esetén a védőoltás első dózist 2022. január 15. napjáig, kétdózisú oltóanyag esetén a védőoltás második dózist az oltóorvos által meghatározott időpontban felvenni.

A munkáltatónak 2021. december 15. napjáig kell tájékoztatni az alkalmazottat.

Mentesülési lehetőség, és annak igazolása:

Mentesül a „védőoltás” felvételének kötelezettsége alól az az ügyészségi alkalmazott, akinek az egészségügyi állapota ezt indokolja, és az orvosi szakvéleménnyel is alátámasztható. Egyebekben a „védőoltás” felvételét a foglalkoztatott köteles igazolni az 1. § (5) bekezdése alapján.

Legkésőbbi határidő, valamint az elmaradás jogkövetkezményei:

Aki a fenti határidőig nem oltakozik, azt a munkáltató 15 napos határidővel felhívja arra, hogy tegyen eleget az oltakozási kötelezettségének, vagy igazolja a mentességét.

Ha ennek a felszólításnak sem tesz eleget a foglalkoztatott, akkor a munkáltató fizetés nélküli szabadságot rendelhet el. Végső soron pedig felmentéssel, illetve felmondással azonnali hatállyal megszüntetheti a munkaviszonyát, ha a fizetés nélküli szabadság elrendelésétől számított egy év eltelt, és az alkalmazott a „védőoltás” felvételét nem igazolta, és orvosi szakvéleményt sem mutatott be a mentesülése kapcsán. Amennyiben azonban a fizetés nélküli szabadság alatt az alkalmazott beoltatja magát, és ezt igazolja, akkor a munkáltató a fizetés nélküli szabadságot haladéktalanul megszünteti.

A fentiekre tekintettel a jelen indítvány az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását. Ennek a panaszeljárásnak a keretében megállapítható, hogy a jogsérelem a sérelmezett jogszabályok alkalmazása, hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be, tehát nincs jogi lehetőség a jogsérelem orvoslására bírósághoz fordulni. A Rendelet tartósan fennálló, súlyos alapjogsérelmet valósít meg az ügyészségi alkalmazottak oldalán, amellyel szemben az alkotmányjogi panaszon kívül nincs más jogorvoslati lehetőség.

I. 2. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE

Az Abtv. 30 §-a alapján a 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a támadott jogi norma hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet benyújtani. Rendelet 1. 2021. november 1. napján, Rendelet 2. 2021. december 1. napján lépett hatályba, így a jelen alkotmányjogi panasz előterjesztésére határidőben került sor.

I.3. INDÍTVÁNYOZÓI ÉRINTETTSÉG BEMUTATÁSA, ALÁTÁMASZTÁSA

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti eljárás keretében az indítványozói jogosultság alátámasztásához szükséges igazolni az érintettségemet. Az ilyen típusú alkotmányjogi panasz-eljárásban az érintettségnek a T. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint

személyesnek, közvetlennek és aktuálisnak kell lennie ahhoz, hogy megalapozza a panasz befogadását (ld. 33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]–[62], [66], 3367/2012. (XII. 15.) AB végzés, Indokolás [13], [15], 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27], 3120/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [55]).

Személyes érintettség:

Az Indítványozó [REDACTED] napja óta áll ügyészségi szolgálati viszonyban: [REDACTED]

Ennek igazolására mellékelem a jogviszonyomról szóló dokumentum másolati példányait, valamint a személyi igazolványom és lakcímkártyám másolati példányait.

Közvetlen érintettség:

A közvetlen érintettség követelménye a Rendelet 1. 1. § (2a) bekezdés a) pontjának ac) alpontja vonatkozásában, továbbá a teljes Rendelet 2. vonatkozásában teljesül. Érintettségem közvetlenségét mutatja továbbá, hogy a támadott Rendeletekkel, mint jogsérelemet okozó jogi aktussal szemben jogi úton fellépni nem tudok, hiszen azok hatályosulásához bírósági előtt megtámadható egyedi döntésre nem volt szükség.

Tényleges (aktuális) érintettség:

A jogsérelem a Rendelet 2. hatályosulásánál fogva következik be mindazon ügyészségi alkalmazottak esetében, akik ennek hatályba lépése előtt nem vették fel a „védőoltást”.

Előadom, hogy a munkakörömben SARS-CoV-2 koronavírus elleni „védőoltást” kötelezővé tették. Tekintettel arra, hogy a „védőoltást” az eddigiekben nem vettem fel és a jövőben sem kívánom felvenni - annak bizonytalan hatékonysági fokára, és esetleges egészségügyi kockázataira tekintettel -, így a Rendelet 2. joghátrányt helyez kilátásba, amely miatt veszélybe kerülhet a létbiztonságom.

I.4. A PANASZ TARTALMI ALAPÚ BEFOGADHATÓSÁGÁNAK ALAPJA

Az Abtv. 29. §-a szerint „Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.”

A jelen Panasz befogadhatóságát az Indítványozó alapjogséreleme alapozza meg. Figyelemmel azonban arra, hogy az az Abtv. 26. § (2) bekezdésén alapszik, az alaptörvény-ellenesség nem valamely bírói döntést befolyásolja érdemben, hanem az Indítványozóalapvető jogainak közvetlen érvényesülését.

Álláspontom szerint jelen esetben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések merültek fel, mivel a Rendeletek közvetlen hatályosulásuk folytán az Alaptörvény I. cikk (1)-(3) bekezdéseiben, II. cikkében, III. cikk (2) bekezdésében, a XV. cikk (2) bekezdésében, és a XVII. cikk (3) bekezdésében, a C) cikkben, valamint a 29. cikkbe foglaltakba ütközik.

II.

II.1. AZ ALAPTÖRVÉNY MEGSÉRTETT RENDELKEZÉSEI

Tekintettel arra, hogy a T. Alkotmánybíróság kizárólag olyan jogszabályi rendelkezéseket semmisíthet meg, amelyek az Alaptörvényben biztosított jogokat sértik, így az alábbiakban igazolom és kifejtem, hogy a jelen indítvánnyal támadott Rendelet mely Alaptörvényben biztosított alapvető emberi jogaimat sértik.

I. cikk:

„(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

II. cikk:

„Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz....”

III. cikk:

„(2) Tilos emberen tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.”

XV. cikk:

„(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

XVII. cikk

„(3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.”

C). cikk

„(1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

29. cikk

„(1) A legfőbb ügyész és az ügyészség független (...)”

„(7) Az ügyészség szervezetének és működésének, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásának részletes szabályait, valamint javadalmazásukat sarkalatos törvény határozza meg.”

II.2. A RENDELET ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGÉNEK INDOKAI

Az I. cikk (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak vonatkozásában:

Az Alaptörvény a Szabadság és Felelősség című részben az alapvető jogokról és kötelezettségről rendelkezik az Alapjogi Charta katalógusának figyelembevételével. Az alapvető jogok meghatározzák az állam és az egyén egymáshoz való viszonyát. Magyarország elismeri az alapvető emberi jogokat, azok tiszteletben tartását, és védelmét – mind az egyéni, mind a kollektív jogok vonatkozásában – elsőrendű kötelezettségének tartja. Ugyanakkor azt is kiemeli, hogy az egyénnek - amellet, hogy igényt tarthatnak alapvető jogaik elismerésére, és védelmére – bizonyos helyzetekben felelősséggel is tartoznak a társadalom felé. Az Alaptörvény garanciális szabályként rögzíti az alapvető jogok korlátozhatóságának általános kereteit. E keretek az alapvető jogok korlátozását csak törvény által, más alapvető jogok érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, az ahhoz feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan és az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával teszik lehetővé.

Hivatkozni kívánok a veszélyhelyzetre vonatkozó 53. cikk következő bekezdéseire:

„(1) A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

(2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.”

Az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az **Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése szerint** *„Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása - a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével - felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.”*

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a *„Különleges jogrendben az Alaptörvény alkalmazása nem függeszthető fel, az Alkotmánybíróság működése nem korlátozható.”*

E körben hivatkozni kívánok a 23/2021. (VII.13.) AB határozat következő rendelkezéseire:

„[24] Az Alaptörvény az alapjogok gyakorlásába kétfajta beavatkozást enged meg. Egyfelől lehetőséget biztosít az alapjogok gyakorlásának felfüggesztésére, ami lényegében olyan erős korlátozást jelent, mely miatt az alapjog átmenetileg egyáltalán nem gyakorolható. Ennél enyhébb korlátozásnak minősül, amikor az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozhatja a jogalkotó egy alapjog gyakorlását. A felfüggesztés vagy korlátozás mindkét esetben legfeljebb addig állhat fenn, amíg a rendkívüli jogrend elrendelésének feltételei fennállnak, és a rendkívüli jogrend kihirdetésre is került. Az arányosság garanciája - melyet az Alaptörvény 54. cikk (3) bekezdése kifejezetten és kényszerítően tartalmaz - ebben a

tekintetben tehát az intézkedés fogalmilag határozott időbeliségében valósul meg. A jogalkotó feladata annak eldöntése, hogy a különleges jogrend elrendelésének feltételei fennállnak-e, és ezzel párhuzamosan indokolt-e az ilyen jogrend szerinti rezsim alapján az alapjogok korlátozása, valamint milyen mértékű alapjog-korlátozás indokolt.

[25] Az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése ugyanakkor nem adott parttalan felhatalmazást a jogalkotónak. Önmagában abból a körülményből, hogy az Alkotmánybíróság működése különleges jogrend idején sem korlátozható [54. cikk (2) bekezdés], következik, hogy az Alaptörvény alkotmányossági kontrollt biztosít különleges jogrend idejére is. Ahogy arra a 15/2021. (V. 13.) AB határozat rámutatott: „**az alkotmányozónak nem volt célja a különleges jogrendi jogalkotót felhatalmazni sem arra, hogy a veszély leküzdésével össze nem függő alapjog-korlátozást vezessen be, sem arra, hogy egyes alapjogokat jobban korlátozzon, mint amennyire a rendkívüli körülmény indokolja.** A korlátlan vagy korlátozhatatlan hatalom eleve ellentétes az Alaptörvény szellemiségével, még különleges jogrend idején is.” (Indokolás [33]). [...]

[27] Az alapjog-korlátozás szükségessége tekintetében az Alkotmánybíróság álláspontja a következő: A koronavírusjárvánnyal szembeni védekezés számos alapjog gyakorlásának a korlátozásával jár. Az Alaptörvény különleges jogrendi szabályai a veszélyhelyzet idejére a Kormányt hatalmazzák fel arra, hogy határozza meg azokat az intézkedéseket, amelyek a veszélyhelyzet leküzdéséhez, a normális működés helyreállításához szükségesek. Veszélyhelyzet idején ezeknek az intézkedéseknek a politikai kontrollját az Országgyűlés, alkotmányossági kontrollját az Alkotmánybíróság látja el, amelynek működése különleges jogrend idején sem korlátozható [Alaptörvény 54. cikk (2) bekezdés].

[28] Elsődlegesen célszerűségi kérdés annak megítélése, hogy milyen intézkedések szükségesek a koronavírusjárvány leküzdéséhez[...]. Az egészségügyi, társadalmi és gazdasági kockázatok mérlegelésével a Kormány hatásköre és felelőssége a szükséges rendkívüli intézkedések bevezetése, amelyre veszélyhelyzet idején közvetlenül az Alaptörvény ad felhatalmazást. A Kormány rendkívüli intézkedési jogköre ugyanakkor nem korlátlan. Abból, hogy az Alaptörvény rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság működése különleges jogrend idején sem korlátozható, egyenesen következik, hogy az Alaptörvény célja annak biztosítása, hogy a különleges jogrendi intézkedések is alkotmányos kontroll alá essenek. Az alkotmányossági vizsgálat során az Alkotmánybíróság a korlátozások célszerűségét nem vizsgálhatja, **azt azonban igen, hogy az alapjogot korlátozó szabály igazolható-e a veszélyhelyzettel szembeni védekezés jegyében.** Az Alkotmánybíróságnak a vizsgálat keretében meg kell győződnie arról, hogy a támadott szabályozás alkalmas-e a különleges jogrend bevezetésére okot adó körülmények elhárítására, enyhítésére. **Amennyiben az intézkedés alkalmassága nem igazolt, az alapjog felfüggesztése, illetve korlátozása nem felel meg az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdéséből és I. cikk (3) bekezdéséből levezethető követelményeknek.**”

A fentiek alapján a Kormánynak valóban lehetősége nyílik arra, hogy alapvető jogot veszélyhelyzetben az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl is korlátozza, vagy annak gyakorlását akár fel is függesse. Ez a lehetőség azonban nem korlátlan. Az Alaptörvény még veszélyhelyzetben sem ad teljesen szabad kezdet a Kormánynak az alapvető jogok korlátozására.

Ebből következően a Kormány rendeletalkotási jogkörét kijelölő alaptörvényi rendelkezések alapján veszélyhelyzetben a Kormány korlátozhat bizonyos alapjogokat rendeleti úton, de csak a sarkalatos törvényben előírt szabályok szerint. A veszélyhelyzetre irányadó sarkalatos törvény – a Kat. – tovább pontosítja a veszélyhelyzetben a Kormány által bevezethető, lehetséges korlátozások körét, mértékét, és garanciális feltételeket szab a rendeletalkotási jogkör gyakorlásához. A Kat. 51/A. § (1) bekezdése, amely a tömeges megbetegedést okozó humánjárvánnyal összefüggő veszélyhelyzetre irányadó rendeletalkotási jogkört rögzíti, és amelyre maga a Rendelet is visszavezeti a Kormány jogalkotási hatáskörét. E szerint a Kormány „*az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben – a 21-24. alcímben meghatározott rendkívüli intézkedéseken és szabályokon túl – az állampolgárok élet-, egészség-, személyi-, vagyon- és jogbiztonságának, valamint a nemzetgazdaság stabilitásának garantálása érdekében rendeletével egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.*”

A Kat. 51/A. § (1) bekezdése szerinti rendkívüli jogalkotási jogkör azonban nem korlátok nélküli. A törvények alkalmazásának felfüggesztésére, a törvényi rendelkezésektől való eltérésre vagy más rendkívüli intézkedések bevezetésére (a továbbiakban együtt: **Rendkívüli Intézkedés**) két garanciális feltétel mellett van lehetőség:

– egyrészt, a Kat. 51/A. § (1) bekezdése szerint a Rendkívüli Intézkedést az állampolgárok életének, egészségének védelme, személyi-, vagyon- és jogbiztonságának, valamint a nemzetgazdaság stabilitásának garantálása érdekében lehet csak bevezetni;

– másrészt, a Kat. 51/A. § (2) bekezdése szerint a Kormány a rendeletalkotási jogkörét „a szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan – a humánjárvány megelőzése, kezelése, felszámolása, továbbá káros hatásainak megelőzése, illetve elhárítása céljából gyakorolhatja.”

A fentiek alapján álláspontom szerint a Rendeletek súlyos alapjogsérelmet valósít meg azzal, hogy az elidegeníthetetlen és sérthetetlen alapjogaimat korlátozzák, felfüggesztik. Álláspontom szerint figyelemmel kell lenni arra, hogy a Rendeletek által kiváltott intézkedések szükségesek és arányosak-e, továbbá alkalmasak lehetnek-e a veszélyhelyzet leküzdéséhez, és a normális működés helyreállításához.

A II. cikkben foglaltak vonatkozásában:

Indítványom kiemeli, hogy az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való joghoz szorosan kapcsolódik az önrendelkezéshez való jog.

A T. Alkotmánybíróság már korai gyakorlatában az emberi méltósághoz való jogot, minden ember veleszületett jogaként, mint általános személyiségi jogot határozta meg. E szerint az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog olyan szubszidiárius jog, amely minden esetben felhívható az egyén autonómiájának védelmére, ha egyetlen más alapjogra

sem lehetséges hivatkozni. A testület gyakorlata szerint az általános személyiségi jog egyes összetevőiként a személyiség szabad kibontakoztatásának jogát, az önrendelkezési jogot, az általános cselekvési szabadságot és a magánszférához való jogot nevezte meg. E szerint az önrendelkezési jogot a T. Alkotmánybíróság az emberi méltóság, így az általános személyiségi jog tartalmi elemeként definiálta és széles körű védelemben részesíti, mint a döntésre képes ember saját teste és sorsa feletti rendelkezési jogát.

Az önrendelkezés joga tehát az emberi méltósághoz való jogból, mint anyajogból ered, amely abszolút jellegű, korlátozhatatlan és minden más jogot megelőző alapjog.

A T. Alkotmánybíróság a **21/1996. (V. 17.) AB határozat**ban az emberi méltósághoz való jog és az egyéni kockázatvállalás összefüggéséről általános érvénnyel mondta ki, hogy ha az egyén képes a szabad, tájékozott és felelős a döntésre, vállalhat kockázatot.

A **22/2003. (IV. 28.) AB határozat** megfogalmazta, hogy a testi integritáshoz való jog jelentés tartalma az egészségügyben a következő: *„A betegek emberi méltóságának egyik fontos aspektusa (...) az, hogy az ember semmilyen körülmények között nem válhat eszközzé vagy tárggyá: »Az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva – a klasszikus megfogalmazás szerint – az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá« [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991,297,308.]. A betegek emberi méltóságához való jogából következő másik aspektus a testi integritáshoz való alapjog. »Az emberi méltósághoz való jog tehát magában foglalja az önrendelkezés szabadságához való alkotmányos alapjogot csakúgy, mint a személy testi integritásához fűződő alapjogot is« [75/1995.(XII.21.) AB határozat, ABH 1995,376,381.]. A testi integritáshoz való jog az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a betegek vonatkoztatva azt is jelenti, hogy főszabályként a beteg egyetértése, hozzájárulása nélkül testéhez más nem nyúlhat.(ABH 2003, 235, 266.)”*

A fentiekben hivatkozott AB határozat továbbá meghatározta, hogy az emberi méltóság jogának lényege az önrendelkezés, amely a személyiség szabad kibontakoztatására és a személyi szabadság önrendelkezés alapján történő megélésére vonatkozik. Ezzel összefüggésben, ha az állam intézményvédelmi kötelezettségéről beszélhetünk, és ennek alkotmányos megfogalmazására sor kerül, akkor ez az állami kötelezettség nem lehet más, mint az emberi méltóságból következő önrendelkezés biztosítása.

Hivatkozunk továbbá a **39/2007. (VI. 20.) AB határozatra**, ahol az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokra vonatkozóan a T. Alkotmánybíróság szintén hangsúlyozta, hogy: *”Az ember soha nem tekinthető pusztán eszköznek valamilyen közcél eléréséhez – ennek az elvnek különös súlya van az olyan jogi szabályozás esetében, amely alapján közérdekre hivatkozással, megelőző, gyógyító célból oltóanyagot juttatnak az emberek szervezetébe.”*

E körben *„Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a kötelező védőoltásokat intézményesítő és annak feltételeit meghatározó jogi szabályozás a testi integritáshoz való jog korlátozását jelenti. Az állam csak abban az esetben korlátozhatja az alapjogokat, ha a legitim célok*

védelve más módon nem érhető el. [...] A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.”

Az Alkotmánybíróság ebben az esetben tehát az általános személyiségi jog tartalmi elemét képező testi integritáshoz való jogban határozta meg az emberi méltóság lényegét.

Hivatkozni kívánunk továbbá a **24/2014. (VII. 22.) AB határozat**ban foglalt, dr. Balogh Elemér alkotmánybíró különvéleményére, akinek az értelmezésében az emberi méltósághoz való jogból levezetett önrendelkezési jog az egészségüggyel kapcsolatos döntések meghozatala vonatkozásában azt jelenti, hogy a beteg az életét, egészségét érintő legfontosabb döntéseket - megfelelő tájékoztatást követően - maga hozza meg a saját értékrendje alapján. Így egyetértett azzal, hogy nem csupán a gyógyíthatatlan beteg életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasítására irányuló döntése képezi az önrendelkezési jogának részét [22/2003. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2003, 235, 261.], hanem az egyén autonómiája fejeződik ki az Eütv. 22. §-a által biztosított egészségügyi rendelkezésben is. **„Az önrendelkezési jog tiszteletben tartása az előzetes nyilatkozat körében is megköveteli, hogy az egyén mások számára akár irracionálisnak tűnő döntéseit is - amelyek az ő értékrendjét tükrözik - figyelembe vegyék.”**

A következő analógia is azt bizonyítja, hogy az emberi méltósághoz, és az egészségügyi önrendelkezéshez való jog nem sérülhet.

A T. Alkotmánybíróság a **30/2013. (X.28.) AB határozat**ában azt vizsgálta, hogy az Eütv. 247. § (5) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján megalkotott Feür. vitatott rendelkezései törvényhozási tárgykörbe tartozó szabályozást tartalmaznak-e. A Feür. 4. § (3) bekezdése azon kritériumok körét és rendszerét határozza meg, amelyek fennállása esetén a fogvatartott egészségügyi ellátása visszautasításával kapcsolatos önrendelkezéshez való joga korlátozható. A T. Alkotmánybíróság értelmezése szerint az emberi méltósághoz való jog egyfajta részjogosítványként magában foglalja az önrendelkezés szabadságához való alkotmányos alapjogot is. Ezen értelmezéssel egyezően az Eütv. az emberi méltósághoz való jogot érvényre juttató garanciális rendelkezéseket tartalmaz a betegek önrendelkezési joga tekintetében. Deklarálja, hogy a betegek önrendelkezési jogához tartozik – többek között – az egészségügyi beavatkozásokba való beleegyezés és az ellátás visszautasításának joga is. Az egészségügyi önrendelkezési jog érvényesülésének kereteit meghatározó szabályozás esetében tehát az emberi méltósághoz való alapvető jog érintettsége kétségtelen. Vizsgálták ugyanakkor az érintettség azon vetületét, hogy a rendeleti szintű szabályozás kapcsolata az alkotmányos alapjoggal mennyire intenzív, mennyire közvetlen. A T. Alkotmánybíróság a felhívott rendelkezésekkel összefüggésben rámutatott: az indítványozó által támadott, Feür.-ben rögzített szabályok egyértelműen korlátokat szabnak a fogvatartottak egészségügyi önrendelkezési jogának gyakorlásához. Előírásai egyedi struktúráját alkotják meg a korlátozhatóság feltételrendszerének, amely sajátos szempontokon és célokon alapul, ezáltal kijelöli a fogvatartotti egészségügyi önrendelkezési jog érvényesülésének határait. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság leszögezte: nincs olyan jogi eszköz, amely valamely alapjog tartalmát közvetlenebbül és jelentékenyebben befolyásolná, mint érvényesülésének a korlátozása. Mindebből az következik, hogy az emberi méltósághoz való alapjog részjogosítványaként megjelenő egészségügyi önrendelkezési jog korlátozásának eseteit érintően fennáll a törvényi szintű szabályozás alkotmányos követelménye. Megállapítható

továbbá az is, hogy ezen követelménnyel ellentétes szabályozást dolgozott ki a jogalkotó akkor, amikor a fogvatartottak egészségügyi önrendelkezési jogát korlátozó rendelkezéseket a Feür. 4. § (3) bekezdésében rendeleti szinten rögzítette.

A vitatott rendelkezésnek az egészségügyi önrendelkezéshez való alapvető jog korlátozását megvalósító jellege miatt a T. Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Feür. 4. § (3) bekezdésének szabályai nem felelnek meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének első mondatából fakadó törvényi szintű szabályozás alkotmányos követelményének, ezért azt a rendelkező részben foglaltak szerint, az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette.

A fenti eset is azt hangsúlyozza tehát, hogy az emberi méltósághoz való jogot, és az egészségügyi önrendelkezéshez való jogot e mértékben, és ilyen módon nem lehet korlátozni, vagy felfüggeszteni. Jelen Rendeleték ugyan speciálisak a veszélyhelyzetre tekintettel, azonban álláspontom szerint meghatározott alapjogok így sem hagyhatók figyelmen kívül.

Bár a Rendelet 2. pro forma nem teszi kötelezővé a védőoltás felvételét, az Alkotmánybíróság a IV/1093/2021. szám alatt egyesített alkotmányjogi panasz ügyben úgy foglalt állást, hogy *„Az önrendelkezési jogba történő beavatkozás további formája az, ha a jogalkotó nem expressis verbis ír elő valamilyen kötelezettséget, azonban az egyén számára a döntés szabadságát látszólagossá teszi. Ilyen eset lenne az oltásokkal kapcsolatban az, ha de facto kényszerítővé tenné a jogalkotó az oltás felvételét az által, hogy az attól való tartózkodás ugyan jogszerű, annak következményei azonban olyan súlyosak, hogy az elzárkózás nem valós lehetőség (például azért, mert a jogalkotó a létszükségletek kielégítését ellehetetleníti).”*

Azt nem vitatjom, hogy egyes, egyéni alapjogot korlátozó intézkedésekre a lakosság közegészségügyi védelme miatt szükség van. Azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy azok az állampolgárok, akik az oltás felvételét nem tartják szükségesnek és nem kívánják felvenni az oltást az egészségügyi önrendelkezéssel élve, alappal hivatkoznak arra a tényre, hogy a gyorsított, ún. feltételes forgalomba-hozatali engedélyezési eljárásban kifejlesztett oltóanyagok közép- és hosszú távú mellékhatásai ismeretlenek. Tehát azok felvétele a rendes eljárásban kifejlesztett vakcinákhoz képest fokozott kockázatot és kevesebb biztonságot jelent. Az oltás felvételének de facto kötelezővé tétele a testi integritáshoz való jog korlátozását jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a testi integritáshoz való jog az általános személyiségi jog alapeleme. Ugyanakkor az emberi méltósághoz való alapjog alanyi oldalát a személyiség testi-lelki integritáshoz való jogként határozta meg.

Összefoglalva a II. cikkbe való ütközés lényegét, az Indítványozó azt sérelmezi, hogy a Rendelet 2. által alkotmányellenes módszerekkel próbálják rábírní őket arra, hogy olyat vállaljon önként, amely megsérti az emberi méltóságomhoz, és önrendelkezésemhez való jogomat. Álláspontom szerint a Rendelet 2. alaptörvény-ellenes módon az Indítványozó tekintetében döntési kényszerhelyzetet teremt. Továbbá, ahogy korábban az analógiában láthatóan rendeleti szinten nem állta meg a helyét az alapjog korlátozása, úgy jelen helyzetben szintén nem megfelelő a korlátozás bevezetésére választott szabályozási szint, a jogbiztonság és a jogi hierarchia szabályai okán.

A III. cikk (2) bekezdésben foglaltak vonatkozásában:

Az Alaptörvény az emberi méltósághoz való joggal összefüggésben abszolút tilalmakat fogalmaz meg. Ennek értelmében **tilos emberen tájékoztatáson alapuló, önkéntes hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.**

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya kihirdetéséről szóló **1976. évi 8. törvényerejű rendelet 7. cikke** megállapította, hogy: *„Senkit sem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy büntetésnek alávetni. Különösen tilos bárkit szabad hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletnek alávetni.”*

Az Európa Tanácsnak az emberi lény emberi jogainak és méltóságának a biológia és az orvostudomány alkalmazására tekintettel történő védelméről szóló, Oviedóban, 1997. április 4-én kelt Egyezménye: Az emberi jogokról és a biomedicináról szóló Egyezmény, valamint az Egyezménynek az emberi lény klónozásának tilalmáról szóló, Párizsban, 1998. január 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről szóló **2002. évi VI. törvény 5. cikke** értelmében *„Egészségügyi beavatkozás csak azután hajtható végre, ha abba az érintett személy szabadon és tájékozottságon alapuló beleegyezését adta. Ennek a személynek előzetesen megfelelő tájékoztatást kell kapnia a beavatkozás céljáról és természetéről, valamint következményeiről és kockázatairól. Az érintett személy beleegyezését bármikor szabadon visszavonhatja.”*

Előadjom továbbá, hogy az emberen végzett orvostudományi kutatásokról szóló szabályokat az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: **Eütv.**) VIII. fejezete tartalmazza. Maga a jogszabály meghatározza a kutatás célját, amely a betegségek kórismézésének, gyógykezelésének, megelőzésének és rehabilitációjának javítása, okainak és eredetének jobb megismerése lehet. A kutatás során olyan beavatkozásokat és megfigyelési módokat is alkalmazhatnak, amelyek eltérnek a megszokott egészségügyi ellátás során alkalmazottaktól, illetőleg amelynek során még nem teljesen ismert és kivizsgált hatású tényezőket (hatóanyagok, anyagok, eszközök, eljárások, módszerek, körülmények, feltételek) alkalmaznak. A kutatás további szabályait és szakmai feltételeit az egészségügyi miniszter állapítja meg az Egészségügyi Tudományos Tanács véleményének figyelembevételével. A kutatás kizárólag engedélyezett kutatási terv alapján végezhető, ha a kutatást megelőző vizsgálatok igazolják az alkalmazott tényezők hatásosságát, biztonságosságát és nem létezik más, az emberen végzett kutatáshoz hasonló hatékonyságú eljárás, továbbá a kutatás során a személyt fenyegető kockázatok arányosak a kutatástól várható haszonnal, illetve a kutatás céljának jelentőségével. Szükséges továbbá a kutatás alanyának írásos beleegyezése a kutatáshoz.

A jelen állapot szerint a „védőoltás” beadatása előtt alá kell írni a **„HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT COVID-19 fertőzés elleni vakcina beadásához”** című dokumentumot. Ebben néhány, egészségügyi állapotra vonatkozó kérdést kell megválaszolni a saját szervezetünk ismeretében. A dokumentum aláírásával az oltakozni kívánó személynek önként szükséges vállalnia, hogy aláveti magát a kísérletnek, tehát az semmiképp sem történhet kötelezés, kényszerítés hatására. A COVID-19 világszerte váratlan helyzetet teremtett, ami az eddigi protokollt némiképp felülírta a tesztfázisok kapcsán. **Álláspontom szerint azonban a**

kísérleti fázisban lévő vakcinák esetében jogellenes a kötelezés, hiszen a „kötelezőség” ténye önmagában zárja ki az „önkéntességet”. Hangsúlyozom, hogy a kísérleti vakcina beadatásával járó esetlegesen fellépő rövid,- és hosszútávú hatások nem nyilvánosak, nem ismertek.

Egyebekben megjegyzem, hogy az *europa.ema.eu* honlapon az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) által jóváhagyott vakcinákról (BioNTech-Pfizer, Moderna, AstraZeneca, Johnson & Johnson) körülbelül 40-70 oldalas tájékoztató dokumentumok állnak rendelkezésre. Az EMA a Sinopharm és a Sputnik-V vakcinákat nem hagyta jóvá, azonban ezekről is találhatunk tájékoztatókat – mint ahogy az összes többről is – az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) honlapján (*ogyei.gov.hu*), amelyekben részletesen kifejtik a vakcinák jellemzőit. Mindegyiknél megállapítható, hogy **fokozott felügyelet alatt állnak, és tesztfázisban vannak.**

Az Európai Bizottság 726/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítmények forgalomba hozatalának feltételekhez kötött engedélyezéséről szóló **507/2006 EK Rendelet** tartalmazza a gyógyszerkészítmények feltételekhez kötött engedélyezési eljárását, annak kritériumait. Ezen rendelet (1) bekezdése fő szabályként rögzít, hogy egy emberi felhasználásra szánt gyógyszerkészítményt szigorú engedélyezési eljárást követően hoznak forgalomba, azok után, hogy meggyőződtek azok biztonságos voltáról, jó minőségéről és célcsoporton belüli hatásosságáról. Feltételhez kötött engedélyezés esetén azonban ezen adatok hiányosak. A rendelet rögzíti ugyan, hogy a közegészségügyi előnyöknek ellensúlyozniuk kell az adatok nem teljeskörű voltából származó kockázatot, de az egyén számára fennáll a kockázat továbbra is, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni, amikor kötelezővé tesznek egy gyógyszerkészítményt. Az (S) bekezdés szerint „*a jogosult köteles az előny-kockázat viszony pozitív voltát igazoló, valamint a termék minőségével, biztonságával, hatásosságával kapcsolatban felmerülő bármely kérdést tisztázó vizsgálatokat végezni, illetve azokat kezdeményezni*”.

Jelen körülmények között is folynak tisztázó vizsgálatok a termék minőségével, biztonságával, hatásosságával kapcsolatban. A feltételes engedély egy évre szól, amely megújítható, végleges engedéllyé változtatható vagy egy év elteltével megszűnik, amennyiben egyik sem valósul meg az előbbiektől. Tehát bizonytalan, hogy ezen oltóanyagok mi lesz a sorsa hosszútávon, s ez mérlegelésre készíti az Indítványozókat. A (10) bekezdés szerint a betegeket és az egészségügy szakembereket világosan tájékoztatni kell az engedély feltételekhez kötött jellegéről és az erre vonatkozó információt egyértelműen szerepeltetni kell a gyógyszerkészítmény alkalmazási előiratában és a betegtájékoztatón egyaránt. A fentiekből is az következik, hogy a SARS-Cov2 elleni oltóanyag NEM végleges, hanem csupán feltételekhez kötött engedéllyel rendelkezik, a felhasználókat kifejezetten tájékoztatni kell erről a tényről és ezt mérlegelve szabadon kell eldönteniük, hogy kérik-e az oltóanyagot. A COVID-19 oltásokra vonatkozó klinikai vizsgálatok még folyamatban vannak, így aki az oltás beadásához hozzájárul, az tudományos kísérletben/kutatásban vesz részt, amelyről a fentiek értelmében szabadon, kényszerből mentesen szükséges határoznia.

A fentiek kapcsán előadom, hogy emberi méltóságot sértőnek tartom a hozzájáruló nyilatkozat saját magam általi aláírását is. Véleményem szerint ez esetben annak kellene vállalnia a felelősséget, aki kötelezést a Rendelet 2.-ben elrendelte.

Álláspontom szerint a Kormány Rendelet 2.-be foglalt intézkedésének alkalmassága nem igazolt, hiszen még egy jelenlegi állapotot tükröző összesített statisztika sincs arról, hogy az „oltás működik”, illetve, hogy mely vakcinával milyen szintű hatékonyság, védelem mutatható ki, érhető el (figyelemmel az újabb és újabb variánsokra). A *koronavirus.gov.hu* honlapon már megjelent az ajánlás, miszerint azon 18 év feletti személyeknek, akik már több mint 4 hónapja oltakoztak, javasolt az ismétlődő oltás felvétele. **Az ismétlődő oltás az ajánlás szerint azért fontos, mert a védőoltás után kialakuló védettség - minden vakcina esetében - néhány hónap elteltével gyengül.**

A fentiekre tekintettel a kötelező vakcina felvétel elrendelése - mint intézkedés - Alaptörvény-ellenes állapotot hoz létre. Nincsenek tehát igazolható indokok sem, amelyek miatt az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseibe foglaltakat a Rendelet 2. figyelmen kívül hagyhatná.

A XV. cikk (2) bekezdésben foglaltak vonatkozásában:

A T. Alkotmánybíróság 6/2018. (VI.27.) AB határozata szerint „a legtöbb alapjogsértés vizsgálható az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján, mivel eszerint az alapjogokat mindenféle faji, szín szerinti, nemi, fogyatékoság szerinti, nyelvi, vallási, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy **egyéb helyzet szerinti megkülönböztetés nélkül biztosítani kell mindenkinek.** Az alapjogok esetében ugyanakkor az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésben mérvadó a korlátozhatóságuk tekintetében, és elsődlegesen az garantálja, hogy az alapjogok biztosításában ne lehessen ilyen megkülönböztetést alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy nem fogadható el szükségesnek olyan alkotmányos cél, amely diszkriminációt valósít meg, és arányosnak az olyan korlátozás, amely diszkriminatív helyzetet eredményez. (Indokolás [39])”

A Rendelet 2. egymással összehasonlítható jogalanyokat különböztet meg anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne. Jelen esetben a foglalkoztatottak tekintetében az „oltottak” és az „oltatlanok” között tesz különbséget, mivel a határidőre történő oltakozás elmaradása esetén a munkáltató az „oltatlan” foglalkoztatottakat meghatározott időre fizetés nélküli szabadságra küldheti (kvázi ideiglenesen megfosztja a munkavégzési jogától, és felmenti a munkavégzési kötelezettsége alól), majd a meghatározott idő eltelté után megszüntetheti a jogviszonyt is, amennyiben a „védőoltást” addig nem vette fel, vagy a Rendelet 2. hatálya ilyen formában még akkor is fennáll. Ezzel hátrányos megkülönböztetésben részesül az „oltatlan” foglalkoztatott, mivel a jelenleg két oltással rendelkező foglalkoztatottak jogosultak a szerződésük szerinti munkavégzésre, míg az oltással nem rendelkező foglalkoztatottak már nem. Úgy vélem, hogy a munkahelyen azon az alapon nem lehet különbséget tenni, hogy az egyik csoport vállalja a kutatásban való részvételt, és a vakcinával esetlegesen felmerülő kockázatokat, a másik pedig nem.

Hangsúlyozom továbbá, hogy a jelenleg is hatályos **60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet** a koronavírus elleni védettség igazolására nem kizárólag a Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására felhasznált COVID-19 oltóanyagokkal való beoltottságot fogadja el, hanem elismeri a megfertőződés után kialakult immunválaszt is. Tehát pozitív IgG ellenanyag teszt

esetében határozott időre (4 hónap) szóló védettségi igazolványt állítanak ki. Megjegyzem, hogy a gyakorlatban ez a lejárat után annyi alkalommal igényelhető újra, ahányszor az egyén szervezetének ellenanyag szintje pozitív eredményt mutat. Továbbá megjegyzem, hogy a támadott Rendelet 2. nem ismeri el a határozott időre kiállított védettségi igazolvánnyal rendelkezőket, valamint a szintén labor által kimutatott T-sejtes immunitással rendelkezőket sem, hiszen a gyakorlatban előfordul az is, hogy az illető szervezete ellenanyagot már nem termel, azonban a T-sejtes immunválasz alapján az immunrendszere hosszú távra sejtszintű védettséggel rendelkezik. Érdekes jelenség, hogy ez utóbbi esetben még védettségi igazolvány sem állítható ki. A Rendelet 2. nem ismeri el továbbá a negatív PCR tesztet vagy a negatív antigén gyorsesztesztet sem, holott az ilyennel rendelkező munkavállaló az "oltottnál" is csekélyebb valószínűséggel beteg, és csekélyebb valószínűséggel adja tovább a fertőzést a kollégáinak. Észrevételezem továbbá, hogy látszólag a „genetikai védettség” ténye még a szakembereket sem foglalkoztatja igazán.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a társadalom ezen részét - indokolatlanul - teljes mértékben figyelmen kívül hagyják, ezen személyek beazonosítása jelenleg elhanyagolt.

A Rendelet álláspontom szerint diszkriminatív, mivel a fentiekben kifejtettek szerinti pozitív ellenanyag szint alapján kiállított határozott idejű védettségi kártyával rendelkező, a T-sejtes immunitással, negatív PCR vagy antigén teszttel rendelkező, illetve az esetlegesen genetikai alapú védettséggel rendelkező foglalkoztatottakat joghátrányban részesíti, és alapjogaikat sérti az oltás által "immunitást" szerzett foglalkoztatottakkal szemben. Ráadásul ilyen alapon a Rendelet 2. mentességet sem biztosít az oltás felvétele alól.

A fentiek szerint megállapítható, hogy a Rendelet 2. diszkriminatív, mert hátrányos helyzetbe hozza mindazokat a foglalkoztatottakat, akik nem oltakoznak, továbbá azokat is, akik igazolni tudják, hogy rendelkeznek megfelelő számú antitesttel (és ezáltal jogosultak védettségi igazolvány igénylésére), T-sejtes immunitással, negatív PCR vagy antigén teszttel, illetve genetikai védettséggel.

XVII. cikk (3) bekezdésben foglaltak vonatkozásában:

Az Alaptörvény a munkavállalói jogok között elismeri, hogy minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát, méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

Tekintettel arra, hogy a Rendelet 2. a testi integritáshoz és a testi egészséghez fűződő jogomat aránytalan mértékű joghátrány kilátásba helyezésével a munkáltatón keresztül kényszerűen korlátozni próbálja, így sérül az emberi méltóságom alanyi oldala és olyan munkafeltételeket teremt, amelyek az emberi méltóságomon és az egészségemen túl veszélyeztetik a biztonságomat is.

Megjegyzem, hogy az Eütv. 57.§ (2) bekezdés b) pontja szerint a miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltás elrendelésének van helye. A panasszal érintett Rendeletet 2.-t nem

az illetékes miniszter adta ki, amelynek valószínűsíthető indoka az, hogy a vakcinák még nem kerültek törzskönyvezésre, tehát arra nem is lehetne kötelezni.

Előadom továbbá, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: **Mt.**) 9.§ (2) bekezdése meghatározza, hogy *„A munkavállaló személyiségi joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról, továbbá szükségességét és arányosságát alátámasztó körülményekről a munkavállalót előzetesen írásban tájékoztatni kell.”*

Egyebekben észrevételezem, hogy a fizetés nélküli szabadságot az eddigiekben minden esetben a munkavállaló kérésére, a munkáltató jóváhagyásával lehetett elrendelni. A Rendelet 2. ezt is felülírja, hiszen ezen esetben a foglalkoztatott nem teljesítése esetében a munkáltató rendeli el, egy éves időtartamra. Ezen időtartam kapcsán azonban szintén felmerülhetnek kérdések, egyrészt, hogy bizonyosan fenn fog-e állni a Rendelet 2. hatálya erre az időre, másrészt, hogy milyen szabályok lehetnek irányadók ekkor, a foglalkoztatott egyéb kereseti lehetőségeire (pl. EFO, E.V.) vonatkozóan.

A Kormány a törvényeket figyelmen kívül hagyva Rendelet 2. útján alaptörvény-ellenesen, és a legalapvetőbb emberi jogaimat sértő módon a munkáltatói jogkör gyakorlójára hárítja a kísérleti vakcina felvételére való kötelezést akként hogy, adott esetben **a szervezeti teljes átoltsági mértéket, az ügyféltérben, és a nem ügyféltérben lévők átoltságának mértékét, és a határozott idejű védettségi igazolvánnyal rendelkezők arányát meg sem vizsgálta, vagy, ha fel is mérte, azt indokolatlanul negligálta.** Úgy vélem tehát, hogy e körben a szigorú intézkedés nem az adott helyzet által megkövetelt mértékű, nem feltétlenül szükséges mértékű, nem a céllal arányos, és nem tiszteli a legalapvetőbb jogaimat sem.

Az, hogy a foglalkozás gyakorlásának feltételévé tették a „védőoltás” meglétét, alapjogi problémát okoz. Az Alaptörvény mindenki számára adtnak tételezi azt a lehetőséget, hogy maga döntsön arról, mely hivatás gyakorlásával kívánja – a megfelelő ismeretek birtokában, a hivatás gyakorlásához szükséges feltételek teljesítése mellett – képességeit kibontakoztatni és a megélhetéshez szükséges javakat elérni. Jogellenesnek tartom azt, hogy mindez azért kerül megkérdőjelezésre az adott munkahelyen, mert a foglalkoztatott nem vállalja a COVID-19 ellen kifejlesztett feltételes engedéllyel rendelkező vakcina felvételét.

E körben felmerülhet az is, hogy a foglalkoztatott a kötelezés hatására változtat a véleményén, és végül kénytelen hozzájárulni a vakcina-felvételhez, hiszen a jelenlegi munkahelye fontos számára a megélhetés, a munkaközösség, a szakmai fejlődés, elismerés és előremenetel szempontjából.

Ellenkező esetben azonban álláspontom szerint a „védőoltás” felvételének elmulasztásához fűzött joghátrányok olyan súlyú anyagi és erkölcsi következményekkel járnak, amelyek egyáltalán nincs arányban a pandémia visszaszorításának céljával.

A foglalkoztatott továbbá dönthet úgy is, hogy inkább a magánszférát választja, és egy olyan munkahelyet keres, ahol a munkavégzésnek nem feltétele a „védőoltás”.

A szabályozás tehát méltatlan helyzetet teremthet mind a munkáltató, mind a foglalkoztatott oldalán. Az esetleges munkaerő kiesés a munkáltatót is hátrányosan érintheti a gyakorlatban.

Indítványozó e körben sérelmezi, hogy annak ellenére, hogy a munkavégzésre alkalmas, jelenlegi munkájával elégedettek, méltatlan módon „megfosztják” őt a munkától akkor, ha nem kíván részt venni a kutatásban és nem veszi fel a “védőoltást”.

A C) cikkben foglaltak vonatkozásában:

A demokratikus jogállam követelménye a hatalommegosztás, illetve az Alkotmányra visszavezethető eljárási szabályok megléte, és azok feltétlen betartása. A Rendelet 1. 1. § (2a) bekezdése sérti a hatalmi ágak szétválasztásának elvét, figyelemmel arra, hogy a Kormány a Legfőbb Ügyész kezdeményezésére a védőoltásnak a munkavégzés feltételeként történő elrendelésével kapcsolatos szabályokat állapítja meg. Ezzel a végrehajtó hatalom és az igazságszolgáltatás e vonatkozásban összemosódik, ugyanis a Legfőbb Ügyész mintegy utasítja a Kormányt egy rendelet (Rendelet 2.) meghozatalára.

A 29. cikkben foglaltak vonatkozásában:

Az ügyészség szervezetének és működésének, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállásának részletes szabályait, valamint javadalmazásukat sarkalatos törvény határozza meg. Ezek a szabályokat a **legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyési életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Törvény)** szabályozza. A Törvény hatálya kiterjed az ügyészség által foglalkoztatott ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyára. A Rendelet 2. azonban a Törvénnyel ellentésen határozza meg az ügyészségi szolgálati jogviszony felmentéssel történő megszüntetésére vonatkozó rendelkezését, ugyanis a Törvény szerint ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát a legfőbb ügyész felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha megszűnt az ügyészségnek az a tevékenysége, amelynek körében az ügyészt foglalkoztatták; átszervezés, létszámcsökkentés következtében az ügyész munkaköre feleslegessé vált; az ügyész feladatai ellátására tartósan alkalmatlan, illetve az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát; az ügyész felmentése a 25. § (3) bekezdésében meghatározott okból válik szükségessé; a Tny. 18. § (2) vagy (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíj jogosultság feltételeivel legkésőbb a felmentési idő leteltekor rendelkező ügyész felmentését e jogcímre hivatkozással maga kéri.

Az Alaptörvény 15. cikk alapján a Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes. Erre tekintettel álláspontom szerint a Rendelet 2. ellentétes az Alaptörvénnyel, ugyanis a Törvénnyel ellentétes felmentési okot határoz meg, továbbá nem sarkalatos törvényben hozott rendelkezést az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára vonatkozóan.

Összefoglalva, álláspontom szerint a Rendelet 2. szabályai a fenti pontokban részletesen kifejtett Alaptörvényi rendelkezéseknek nem felelnek meg, különös tekintettel arra, hogy a kísérleti vakcinák hatásosságának, biztonságosságának bizonyítottsága hiányos, és egyelőre nem igazolható az sem, hogy a veszély leküzdésére, végleges elhárítására alkalmas lenne. Jelen állás szerint úgy vélem, hogy az alapjogokat korlátozó szigorú szabályok (kötelező „védőoltás”) nem állnak arányban és nincsenek alátámasztva a veszélyhelyzettel szembeni hatékony védekezés jegyében, hiszen sajnos jelenleg is aggasztó a járványhelyzet Magyarországon. Annak ellenére, hogy a *koronavirus.gov.hu* adatai szerint 2021. november 17-i nappal a beoltottak száma: 6.008.226 fő.

Álláspontom szerint a veszélyhelyzet idején sem megengedett, hogy egyes alapjogokat nagyobb mértékben korlátozzanak, mint amennyire a rendkívüli körülmény indokolja. Azt pedig rendkívül súlyosnak tartom, hogy a jelenleg tesztfázisban lévő vakcinák felvételére való kötelezés úgy próbálja felülírni a saját testünk és szervezetünk feletti rendelkezéshez való jogot, hogy mindeközben – a kötelezettség nem teljesítése esetén a munkahely vonatkozásában – joghátrányt helyez kilátásba. A Rendelet 2. nem tartja tiszteletben a sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogaimat. Hangsúlyozom tehát, hogy a jelen Rendelet 2. - amelynek megsemmisítését kérem - túlzottan nagy horderejű döntés meghozatalára sarkallja az állami szférában foglalkoztatottakat.

Nem vitatom a fokozódó járványhelyzet súlyosságát, azonban álláspontom szerint számos alternatív megoldás is létezik, amely a fertőzés elleni védekezést segítené elő az állami szférában is, pl. a heti szintű munkahelyi gyorsesztesztelés, rotációs távmunkavégzési lehetősége, beltéri maszk használat.

A Kormány továbbá nem megfelelő jogszabályi szinten hozott rendelkezést (Rendelet 2.) az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára vonatkozóan.

Az előzőekben kifejtett indokok alapján álláspontom szerint a Rendelet 2. aránytalanul és ésszerűtlenül korlátozza emberi alapjogainkat, ezért a rendelkezései Alaptörvénybe ütköznek.

III.

III. 1. EGYÉB NYILATKOZATOK

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel nyilatkozom arról, hogy az alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

A fentiekben kifejtett indokaimra figyelemmel kérem, hogy a kérememnek helyt adni szíveskedjenek.

Tisztelettel kérem továbbá, hogy a Rendeletekben megállapított rövid határidőkre tekintettel a panaszomat soron kívüli eljárásban elbírálni szíveskedjenek.

Bízva segítő közreműködésükben.

Budapest, 2021. december 1.

Tisztelettel:

Indítványozó

Melléklet:

- az Indítványozó szolgálati jogviszonyáról szóló dokumentuma, személyi igazolványa, és lakcímkártyája,
- a vakcina önkéntes beadásához hozzájáruló nyilatkozat.